

Transform Libraries, transform societies

rapport från WLIC 2018 i Kuala Lumpur, Marika Alneng

Hur bör biblioteken förändras och hur kan bibliotek bidra till större, samhälleliga förändringar? En gemensamma global vision och bibliotekens roll för Agenda 2030 var två av de saker som verkligen genomsyrade årets IFLA-kongress i Malaysia. Samtalen var också många om hur vi kan mäta hur bibliotekens verksamhet påverkar medborgares liv. Och hur vi berättar berättelsen om vad ett modernt bibliotek är och kan vara.

Kongressen i Kuala Lumpur var mitt första möte med IFLA. Det är onokligen speciellt att vara i ett sammanhang där biblioteksmedarbetare från över 110 länder är samlade på ett och samma ställe. Så många frågor förenar oss. Men skillnaderna är också tydliga, i allt från hur olika länders IT-infrastruktur ser ut till skillnader i syn på mänskliga rättigheter och HBTQ-frågor.

Här följer några av mina höjdpunkter under dagarna i Kuala Lumpur som jag spenderade tillsammans med min kollega Victoria.

Advocacy och att mäta bibliotekens legitimitet

Under en två timmar lång session avhandlades bibliotekens legitimitet ur fem olika vinklar med den gemensamma rubriken "From Data to Advocacy". Bland annat presenterades IFLAs projekt Library Map of the World, en stor satsning på att systematiskt samla berättelser från olika delar av världen med konkreta exempel på vilken skillnad biblioteken och deras verksamheter faktiskt gjort lokalt. (<https://librarymap.ifla.org/>). Än finns inte så många berättelser registrerade men en guide har skrivits som ska underlätta för fler att bidra. Ett spännande verktyg att jobba vidare med även i vår region tänker jag.

Från USAs Public Library Association presenterades *Project Outcome*. Det handlar om att kunna mäta bibliotekens verksamheter, inte bara i statistik utan även i form av vad besökarna upplever att vistelsen gett, som i vad de lärt sig eller blivit medvetna om tack vare besöket.

Norsk biblioteksförning var också representerade och berättade om hur de jobbat fram mallar som kan underlätta för bibliotek att sprida information om vilken roll de spelar i medborgarnas liv gentemot politiker och press. Också ett bra initiativ att eventuellt ta efter då många upplever tajt om tid och svårt att formulera sig så att politiker lyssnar. Samverkan på olika sätt är rätt väg att gå.

Det talades vid flera tillfällen om att bibliotek ofta är bra på att berätta vad de gör och hur, men däremot lite sämre på varför. Att sätta in det biblioteksmedarbetare gör i ett större, samhälleligt sammanhang är viktigt och då bidrar berättelser om vilken påverkan biblioteken har. En modell som jag också tar med mig hem från kongressen är The Golden Circle som just fokuserar på att mer systematiskt besvara varför-frågan.

Biblioteken som en säker plats

En annan intressant session jag var på handlade om biblioteket som säker plats. Även här belystes ämnet från flera olika vinklar, från lokalens utformning till hur en kan jobba med stökiga ungdomar. Det som satte mest avtryck var ändå Benjamin Walsh föredrag om en [studie](#) gjord av hemlösa unga queerpersoner och deras sätt att få tillgång till information. Vilka platser är öppna och välkomnande för alla att inhämta information och upplevs de som säkra att vara på? Biblioteket ser sig gärna som en sådan plats, men Benjamin nämnde att Apple Store fungerade som en sådan plats i Toronto där studien gjordes. Jag tänker att det är intressant att fundera vidare på vad det är som utmärker en säker plats, och då främst för de mest utsatta av grupper. Hur jobbar vi inkluderande på riktigt?

Berättelsen om bibliotek - Management och marketing

Något som med jämna mellanrum är påtagligt i arbetet på och med biblioteksfrågor är känslan av att jobba lite i underläge. Det är ofta vi som får bjuda in oss själva till samarbeten och kämpar med att synas i olika sammanhang. Det är svårt att nå fram med berättelsen om vad bibliotek är och kan vara; vilken effekt verksamheten har. Detta trots att vi mäter och berättar så gott vi bara kan.

Marknadsföring dyker ofta upp som ett område där vi brister. Under kongressen arrangerade sektionen för Management och Marketing en session för att belysa goda, inspirerande exempel. Bland de roligare exemplen var Nya Zealands bibliotek där personalen lyckats med konsten att bli virala. Bland annat har de gjort en parodi på en av familjen Kardashians mest kända foton från ett tidningsomslag i The Hollywood Reporter. Genom att själva klä sig och posera på samma sätt och sedan byta rubriken *Keeping up with the Kardashians!* till [Keeping up with the Librarians!](#) gjorde de succé. The Keynote Speaker för sessionen var [Ana Brzezinska](#) som pratade via länk under rubriken Expand Your Reach in the Digital World: How to be in a 1000 Places at Once.

Fotot är från Invercargill City Libraries & Arcives

6D-bio, iPadverkstad och sultanens kokbok

Under vår vistelse i Kuala Lumpur hann vi också med ett ganska spontant biblioteksbesök. Vi tog en Grab till biblioteket i Selangor som vi hade hört gott om. Spontant som det var hade vi inte bokad tid med någon som kunde visa oss runt så vi strövade fritt och sedvanligt barfota runt på de olika våningsplanen.

Visst var det fint, men överväldiga var vi inte. På väg ut blev vi tillkallade av mannen som just stod vid bokbussen. Han kände igen våra passerkort till kongressen som vi fortfarande hade om våra halsar. Med stor entusiasm visade han bussen och snart nog fick vi en ordentlig visning av biblioteket med gym, it-verkstad och sultanens egna kokbok utställd. Men det som fick oss på bäst humör var ett besök i 6D-bion som bjöd på en oförglömlig berg-och-dalbanetur och avslutningen med en Buggyride runt hela biblioteksområdet. Gästvänliga biblioteksmedarbetare såg sedan till att vi fick skjuts den en timme långa vägen tillbaka till stan.

